

**HÍRZÁRLAT: 2023. szeptember 29., (közép-európai idő szerint)
06:00 óra**

Az Ukrajnából elmenekült gyermekek joginak tiszteltben tartása tekintetében az EU kihívásokkal néz szembe

Az Ukrajna elleni orosz agresszió következtében lakóhelyük elhagyására kényszerülők száma rendkívüli méreteket ölt; az Európai Unióban ideiglenes védelemben részesülő 4 millió lakóhelyét elhagyó ember közül 1,3 millió a gyermek. Az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének (FRA) Ukrajnára vonatkozó legutóbbi jelentése a háború e gyermekek alapvető jogaira gyakorolt hatását, az előttük álló gyakorlati kihívásokat és a mindenképp felett álló érdeküket szem előtt tartó lehetséges további lépéseket vizsgálja. Rávilágít azokra a konkrét esetekre, amikor a gyermekek igényeiről nem gondoskodnak, és jogaikat nem tartják tiszteltben, nem védik, illetve nem érvényesítik teljes mértékben.

Az FRA „[The Russian war of aggression against Ukraine](#)” (Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborúja) című harmadik jelentése azt vizsgálja, hogyan lehet a legjobban megvédeni az ukrajnai háború elől menekülő, jelenleg az EU-ban élő gyermekek alapvető jogait. Bemutatja továbbá azokat az intézkedéseket, amelyeket egyes országok ennek érdekében tettek.

Emellett felhívja a figyelmet a különböző, aggodalomra okot adó területekre, például a gyermekek nyomon követésére, az oktatáshoz és a mentális egészségügyi ellátáshoz való hozzáférésre, valamint az ukrán intézményekből evakuált gyermekek helyzetére.

Az [átmeneti védelemről szóló uniós irányelv](#) jogokat biztosít mindazok számára, akik Ukrajnából érkeztek az EU-ba, hogy itt letelepedjenek és beilleszkedjenek. Külön rendelkezéseket tartalmaz a gyermekek védelmére, mint például a kísértő nélküli gyermekek számára biztosítandó orvosi vagy egyéb szükséges segítségre, vagy az oktatási rendszerhez a befogadó tagállam állampolgáraival azonos feltételek mellett biztosítandó hozzáférésre vonatkozóan.

A gyermekek hatékonyabb védelme érdekében a jelentés azonosítja azokat a kulcsfontosságú területeket, amelyekkel foglalkozni kell:

- **Az oktatásból való további kiesés** elkerülése – a háború miatt sok gyermek kényszerült tanulmányai megszakítására. Ezek a gyermekek még inkább lemaradhatnak társaikhoz képest. Emellett sok iskola nehézségekbe ütközik a további ukrán tanulók felvétele tekintetében. Az intenzív nyelvhasználat és a nyelvórák célja a helyi iskolákba való beilleszkedés megkönnyítése.
- **Egészségügyi ellátás és tanácsadás nyújtása** – a háború sok gyermeket traumatizált. Az egészségügyi ellátás és a szociális jólét biztosított, de a rendelkezésre álló szolgáltatások eltérőek, különösen azokban a tagállamokban, ahol a nemzeti rendszerek már most is nehézségekkel

küzdnek. A nyelv és a mentális egészségügyi támogatás hiánya szintén bonyolultabbá teszi a helyzetet.

- **A kísérelő nélküli vagy családjuktól elszakított gyermekek védelme** – Egyes tagállamok speciális csoportokat hoztak létre az Ukrajnából érkező kísérelő nélküli gyermekek jobb támogatása érdekében. Az ukrán nagykövetségek támogatták az ukrán gyámsági dokumentumok elismerését. [A kísérelő nélküli, menedékjogot kérő gyermekek törvényes gyámsága terén azonban továbbra is fennállnak a létező kihívások.](#)
- **A gyermekek intézményi kitagolásának előmozdítása** – Az ukrán intézményekből evakuált gyermekeket gyakran nagy vagy nem megfelelő létesítményekben helyezték el. Az EU-nak továbbra is támogatnia kell a gyermekek közösségi alapú, személyre szabott gondozását. A gyermekvédelmi hatóságoknak segíteniük kell e gyermekek védelmében.
- **A fogyatékossgal élő gyermekek támogatása** – a fogyatékossgáról szóló ukrán dokumentumok elfogadásával kapcsolatos nehézségek korlátozták a fogyatékossgal élő gyermekek számára nyújtott támogatást. Egyes tagállamok célzott támogatási programokat dolgoztak ki. A tagállamoknak különös figyelmet kell fordítaniuk annak biztosítására, hogy az akadálymentesség, a befogadás és a kiegészítő támogatás iránti sajátos igények teljesüljenek.
- **A gyermekek nyilvántartásba vétele** – egyes tagállamokban nincsenek átfogó adatok arról, hogy hány Ukrajnából érkezett gyermek van területükön. A hatóságok is különböző megközelítéseket alkalmaznak a gyermekek nyilvántartásba vételére. Ez akadályozza a hatékony és célzott támogatás kialakítására irányuló erőfeszítéseket.

Miközben folytatódnak az Ukrajna jövőjéről szóló tárgyalások, az EU-nak és tagállamainak különös figyelmet kell fordítaniuk a gyermekek igényeire és arra, hogy végső soron mi szolgálja a mindenkinek felett álló érdeküket alapvető jogaik és jólétük védelme érdekében.

Az FRA igazgatója, Michael O'Flaherty nyilatkozata:

„E gyermekek közül sokan folyamatos bizonytalanságban élnek. Rövid életük során át kellett élniük egy világjárványt, hazájuk erőszakos megszállását és egy új országba való utazást. Elválasztották őket családtagjaiktól, egy új nyelvet kellett megtanulniuk, egy új kultúrát kellett megérteniük, új barátokat kellett szerezniük, mindeközben nem tudva, hogy ez a bizonytalan helyzet meddig fog tartani. Az előre vezető útnak a mindannyiunkat összekötő, uniós és nemzetközi jogba kell ágyazódnia.”

További információ: media@fra.europa.eu /Tel.: +43 1 580 30 653